

VII. VALLÁS ÉS TÁRSADALOM, EGYHÁZ ÉS ÁLLAM

19. LOYOLAI SZENT IGNÁC ÉS KORA

Ismertesd a jezsuita rend szerepét a katolikus megújulásban!

Feleletedben térj ki az alábbi szempontokra:

- a katolikus megújulást elindító tri(d)enti zsinat és határozatai,
- Loyolai Szent Ignác élete,
- a jezsuita rend tevékenysége a 16-17. században,
- a jezsuiták jelentősége a magyarországi katolikus megújulásban.

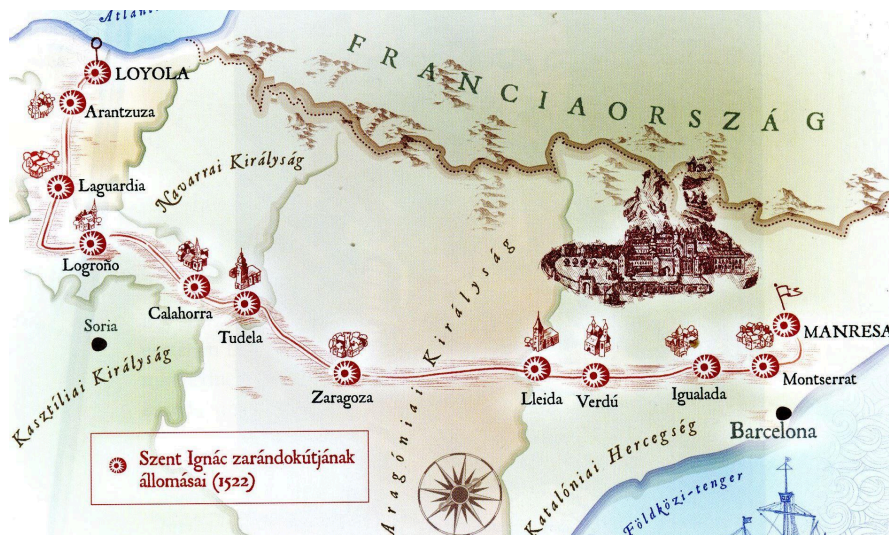
„Az igazságot és fegyelmet azok az írott könyvek és írás nélküli hagyományok tartalmazzak, amelyeket magának Krisztusnak szájából fogadtak az apostolok, vagy maguk az apostolok a Szentlélek tollbamondása szerint mintegy a kezükkel átadtak és így eljutottak hozzánk.”

„Hit, hacsak nem társul hozzá a remény és a szeretet, nem egyesít tökéletesen Krisztussal, és nem tesz az Ő testének elő tagjává. Ezért igaz a mondás: tettek nélkül a hit halott.”

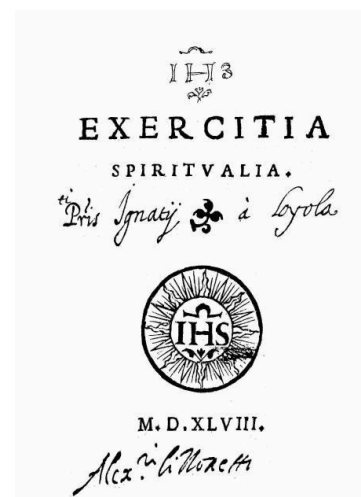
„Ha valaki azt állítaná, hogy az Újszövetség szentségeit nem mind a mi Urunk Jézus Krisztus alapította, avagy több vagy kevesebb volna, mint hét [...] legyen kiközösítve.”

„Ha valaki azt állítaná, hogy a katolikus Egyházban nincs hierarchia, melyet isteni rendelés állított fel, s amely püspökökből, áldozópapokból és szolgálokból [áll]: legyen kiközösítve.”

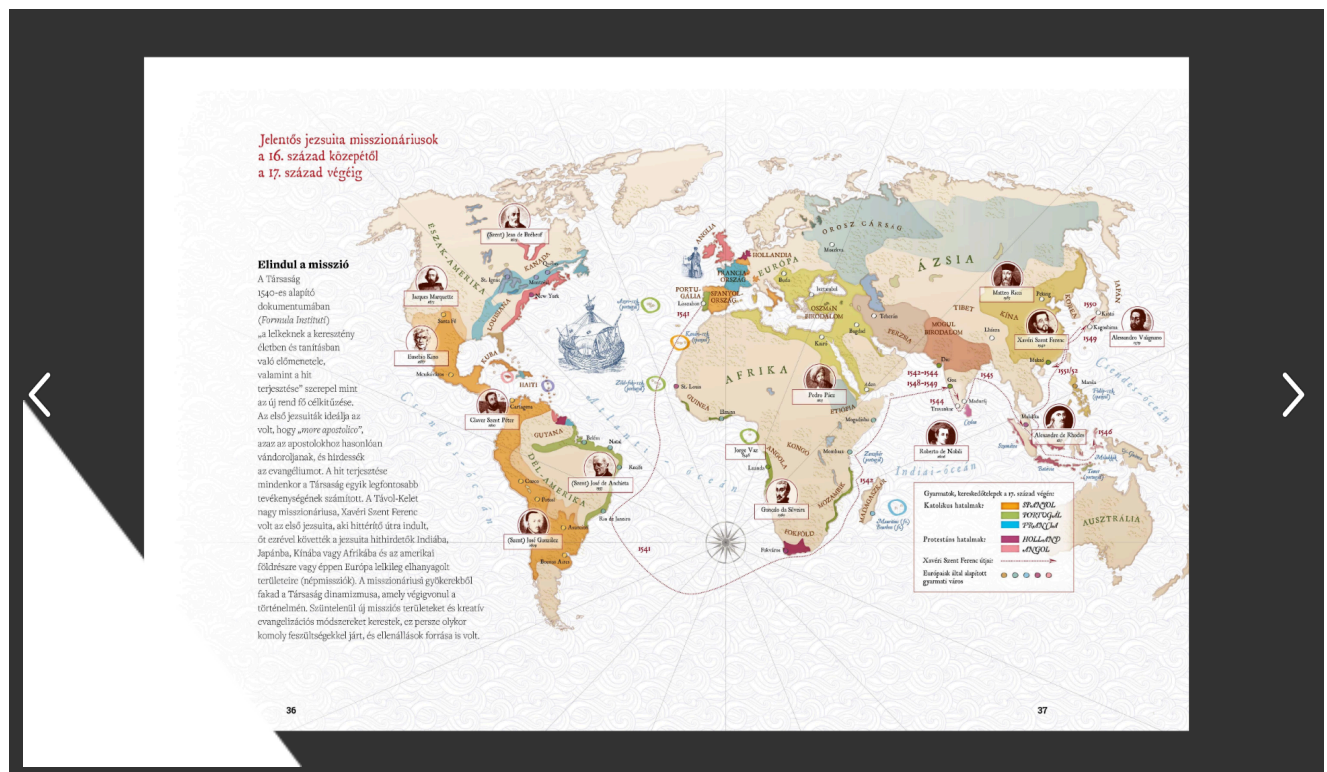
A tri(d)enti zsinat határozataiból

Szent Ignác 1522-es zarándokútja

*Szent Ignác
lelkigyakorlatos könyvének
első, 1548-as kiadása*

Jezsuita misszionáriusok a XVI-XVII. században

Allegorikus szoborcsoport Szent Ignác sírja felett az Il Gesù templomban: a bal oldalon a hitet jelképező női alak villámokat szór az protestantizmust megtestesítő két férfialakra (a fekvő alak alatt egy Luther nevét viselő könyv lapul), a bal alsó sarokban található puttó pedig a svájci protestantizmus úttörőjének, Zwinglinek a könyvéből tép ki lapokat.

VII/20. Ismertesd a jezsuita rend szerepét a katolikus megújulásban!

Szempontok, kompetenciák	Optimális megoldás	Elérhető pont	Elért pont		
Feladatmegértés	- a katolikus megújulást elindító tri(d)enti zsinat és határozatai, - Loyolai Szent Ignác élete, - a jezsuita rend tevékenysége a 16-17. században, - a jezsuiták jelentősége a magyarországi katolikus megújulásban.	4			
Tájékozódás térben és időben	- Ismerteti egy a katolikus megújuláshoz kapcsolható fontos dátumot: 1517, 1545-1563. - Ismerteti a jezsuita rend alapításának dátumát: 1540. - Meg tudja mutatni atlaszában Trientet és Nagyszombatot.	6			
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	- Helyesen használja a téma általános történelmi fogalmait: hierarchia, vallás, felekezet, iskola, egyetem stb. - Helyesen használja a téma konkrét történelmi fogalmait: pápa, szentség, generális, misszió, lelkigyakorlat stb. - Egész mondatokban, folyamatosan fejti ki gondolatait, szabatosan fogalmaz. - Megállapításai árnyaltak, több szempontúak. - Felelete koherens szöveg, felépítése logikus, arányosan igazodik a téma kifejtéséhez.	10			
Ismeretszerzés, a források használata	- A trienti zsinat megerősítette a hagyományos katolikus tanítást (pl. szent hagyományok, a tettek szerepe, hét szentség, hierarchia) + elvetette a reformáció/Luther tanítását a Biblia kizárólagos forrásként való használatáról, a hit kizárólagos üdvösségszerző szerepéről, a hierarchia elvetéséről. - Szent Ignác zárandokútja végén csaknem egy évet töltött Manresában /Itt született lelkigyakorlatos könyvének alapja + a jezsuiták fontos tevékenységei közé tartozott a lelkigyakorlatok tartása - A jezsuiták részt vettek a világmisszióban + a felfedezések hatására megnyíló világban számos szerzetes indult térítőútra / a jezsuiták egyik legfontosabb célkitűzése a hit terjesztése volt. - A szoboralak a protestantizmus elleni küzdelmet jelképezi <i>VAGY</i> a jezsuiták római anyatemploma az II. Gesú volt az első barokk templom + a jezsuiták jelentős szerepet játszottak az ellenreformációban/ a protestantizmus elleni harcban <i>VAGY</i> a barokk a katolikus megújulás művészeti stílusa volt, amelynek fontos jellemvonásai közé tartozott a monumentalitás, a díszítettség és a teatralitás.	12			
Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai és problémaköz pontú gondolkodás	- A zsinat megerősítette az egyházfegyelmet / a püspököket egyházmegyéjük vallási vezetésére kötelezte + felsorolja ennek valamelyik elemét (pl. szemináriumot alapítottak a papnevelésre, látogatták a plébániákat, zsinatot tartottak) - Szent Ignác életútjának egy további eleme (pl. katonaként szolgált, Párizsban járt egyetemre, a Szentföldre szeretett volna zárandokolni) + harcban szerzett sérülése után fordult a vallás felé / a jezsuitáknál fontosnak tartották a hosszú idejű képzést / a középkorban a párizsi egyetem volt a teológiai oktatás fellelőjére / Párizsban talált hasonló érdeklődésű társakat. - A jezsuita rendet 1540-ben alapították/hagyta jóvá a pápa + a rendtagok speciális fogadalmat tettek, hogy oda mennek, ahova a pápa küldi őket. - A jezsuiták jelentős oktatási/kulturális tevékenységet folytattak + számos iskolát / egyetemet / nyomdát alapítottak / hozzájuk köthető az első átfogó tanterv (Ratio studiorum). - A jezsuiták jelentős szerepet játszottak a magyarországi katolikus megújulásban + Erdélyben is megtelepedtek Báthory István hívására/ők vezették a Pázmány által alapított nagyszombati egyetemet - Önálló ismeretek	18			
Összesen		50			